

HRVATSKI SABOR

318

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OBVEZONOM ZDRAVSTVENOM OSIGURANJU I ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI STRANACA U REPUBLICI HRVATSKOJ

Prolašavam Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju i zdravstvenoj zaštiti stranaca u Republici Hrvatskoj, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 2. veljače 2018.

Klasa: 011-01/18-01/17

Urbroj: 71-06-01/1-18-2

Zagreb, 8. veljače 2018.

Predsjednica
Republike Hrvatske
Kolinda Grabar-Kitarović, v. r.

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OBVEZONOM ZDRAVSTVENOM OSIGURANJU I ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI STRANACA U REPUBLICI HRVATSKOJ

Članak 1.

U Zakonu o obveznom zdravstvenom osiguranju i zdravstvenoj zaštiti stranaca u Republici Hrvatskoj (»Narodne novine«, br. 80/13.) članak 2. mijenja se i glasi:

»Ovim se Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske prenose sljedeće direktive Europske unije:

1. Direktiva Vijeća 2001/55/EZ od 20. srpnja 2001. o minimalnim standardima za dodjelu privremene zaštite u slučaju masovnog priljeva raseljenih osoba te o mjerama za promicanje uravnoteženih napora država članica pri prihvatu i snošenju posljedica prihvata tih osoba (SL L 212, 7. 8. 2001.),

2. Direktiva 2004/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o pravu građana Unije i članova njihovih obitelji slobodno se kretati i boraviti na državnom području država članica, o izmjeni Uredbe (EEZ) br. 1612/68 i stavljaju izvan snage direktiva 64/221/EEZ, 68/360/EEZ, 72/194/EEZ, 73/148/EEZ, 75/34/EEZ, 75/35/EEZ, 90/364/EEZ, 90/365/EEZ i 93/96/EEZ (tekst značajan za EGP) (SL L 158, 30. 4. 2004.),

3. Direktiva 2008/115/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o zajedničkim standardima i postupcima država članica za vraćanje državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom (SL L 348, 24. 12. 2008.),

4. Direktiva 2011/95/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o standardima za kvalifikaciju državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni status izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uvjete za supsidijarnu zaštitu te sadržaj odobrene zaštite (SL L 337, 20. 12. 2011.),

5. Direktiva 2011/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2011. o primjeni prava pacijenata u prekograničnoj zdravstvenoj zaštiti (SL L 88, 4. 4. 2011.) – u daljnjem tekstu: Direktiva 2011/24/EU,

6. Direktiva 2013/33/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. godine o utvrđivanju standarda za prihvrat podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu (SL L 180, 29. 6. 2013.).«.

Članak 2.

Iza članka 2. dodaje se članak 2.a koji glasi:

»Članak 2.a

Pojedini pojmovi, u smislu ovoga Zakona, imaju sljedeće značenje:

1) *tražitelj međunarodne zaštite* je državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva koja izrazi namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu do izvršnosti odluke o zahtjevu. Iznimno, tražitelj *međunarodne zaštite* može biti i državljanin države članice Europske unije kada je to propisano odredbama Protokola 24. Ugovora iz Lisabona,

2) *azilant* je izbjeglica u smislu Konvencije o statusu izbjeglica iz 1951. godine kojoj je priznat azil,

3) *stranac pod supsidijarnom zaštitom* je državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva kojoj je priznata supsidijarna zaštita,

4) *stranac pod privremenom zaštitom* je državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva kojoj je odobrena zaštita,

5) *ranjive skupine* su osobe lišene poslovne sposobnosti, djeca, djeca bez pratnje, starije i nemoćne osobe, teško bolesne osobe, osobe s invaliditetom, trudnice, samohrani roditelji s maloljetnom djecom, osobe s duševnim smetnjama te žrtve trgovanja ljudima, žrtve mučenja, silovanja ili drugog psihičkog, fizičkog i spolnog nasilja, kao što su žrtve sakaćenja ženskih spolnih organa,

6) *dijete* je tražitelj *međunarodne zaštite*, azilant, stranac pod supsidijarnom zaštitom i stranac pod privremenom zaštitom mlađi od 18 godina,

7) *dijete bez pratnje* je državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva mlađa od osamnaest godina, koja je ušla u Republiku Hrvatsku bez pratnje odrasle osobe odgovorne za njega u smislu roditeljske skrbi sukladno zakonodavstvu Republike Hrvatske, sve dok se ne stavi pod skrb takve osobe, a uključuje i djecu koja su ostala bez pratnje nakon što su ušla u Republiku Hrvatsku,

8) *članom obitelji* tražitelja međunarodne zaštite, azilanta, stranca pod supsidijarnom zaštitom i stranca pod privremenom zaštitom smatra se:

- bračni ili izvanbračni drug prema propisima Republike Hrvatske, kao i osobe koje su u zajednici, koja se prema propisima Republike Hrvatske može smatrati životnim partnerstvom ili neformalnim životnim partnerstvom,
- maloljetno zajedničko dijete bračnih i izvanbračnih drugova; njihovo zajedničko maloljetno posvojeno dijete; maloljetno dijete i maloljetno posvojeno dijete bračnog, izvanbračnog druga ili životnog partnera koji ostvaruje roditeljsku skrb o djetetu,
- punoljetna nevjenčana djeca tražitelja međunarodne zaštite, azilanta, stranca pod supsidijarnom zaštitom ili stranca pod privremenom zaštitom koja zbog svog zdravstvenog stanja nisu u mogućnosti brinuti se za svoje potrebe,
- roditelj ili drugi zakonski zastupnik djeteta,
- srodnik prvog stupnja u ravnoj uzlaznoj lozi s kojim je živio u zajedničkom kućanstvu, ako se utvrdi da je ovisan o skrbi tražitelja međunarodne zaštite, azilanta, stranca pod supsidijarnom zaštitom ili stranca pod privremenom zaštitom.«.

Članak 3.

Članak 4. mijenja se i glasi:

»(1) Na obvezno zdravstveno osiguranje obvezni su se osigurati stranci s odobrenim stalnim boravkom u Republici Hrvatskoj (u daljnjem tekstu: stranac na stalnom boravku), državljani države članice Europskoga gospodarskog prostora i Švicarske konfederacije, koji imaju odobren privremeni boravak u Republici Hrvatskoj, pod uvjetom da nisu obvezno zdravstveno osigurani u jednoj od država članica i državljani države koja nije država članica Europskoga gospodarskog prostora i Švicarske konfederacije (u daljnjem tekstu: treća država) na privremenom boravku u Republici Hrvatskoj (u daljnjem tekstu: stranac na privremenom boravku), ako propisima Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti, međunarodnim ugovorom o socijalnom osiguranju, odnosno posebnim zakonom nije drukčije određeno.

(2) Strancima iz stavka 1. ovoga članka osiguravaju se prava i obveze iz obveznoga zdravstvenog osiguranja na načelima uzajamnosti, solidarnosti i jednakosti, na način i pod uvjetima utvrđenim propisima Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti, Zakonom o obveznom zdravstvenom osiguranju, ovim Zakonom te propisima donesenim na temelju tih zakona.«.

Članak 4.

Članak 6. mijenja se i glasi:

»(1) Stranac na privremenom boravku u Republici Hrvatskoj iz članka 4. stavka 1. ovoga Zakona, neovisno o svrsi odobrenja privremenog boravka, a kojem pravo na obvezno zdravstveno osiguranje ili zdravstvena zaštita nije osigurana po drugoj osnovi, obavezan je podnijeti prijavu na obvezno zdravstveno osiguranje područnoj službi Zavoda, nadležnoj prema mjestu njegovog boravka u roku od osam dana od dana odobrenog privremenog boravka, odnosno od dana izvršnosti odluke iz stavka 6. ovoga članka te je obveznik plaćanja doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje u skladu s posebnim zakonom.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, prijavu na obvezno zdravstveno osiguranje nije u obvezi podnijeti stranac na privremenom boravku u Republici Hrvatskoj koji boravi u Republici Hrvatskoj u svrhu srednjoškolskog obrazovanja i studiranja koji posjeduje dokaz o osiguranju rizika korištenja zdravstvene zaštite za vrijeme privremenog boravka u Republici Hrvatskoj, te je obavezan sam snositi troškove korištenja zdravstvene zaštite u zdravstvenoj ustanovi, odnosno kod zdravstvenog radnika privatne prakse ili drugog provoditelja zdravstvene zaštite u Republici Hrvatskoj.

(3) Za stranca – dijete na privremenom boravku i za stranca koji je navršio 18 godina života, a redoviti je učenik srednjoškolskog obrazovanja u Republici Hrvatskoj, obveznik plaćanja doprinosa je roditelj, osoba koja skrbi o djetetu ili osoba na čiji poziv dijete boravi u Republici Hrvatskoj.

(4) Za osobe iz stavka 3. kojima je rješenjem centra za socijalnu skrb priznato pravo na uslugu smještaja, troškovi doprinosa isplaćuju se iz državnog proračuna Republike Hrvatske s pozicije ministarstva nadležnog za zdravstvo.

(5) Iznimno, za stranca – dijete kojemu je odobren privremeni boravak u Republici Hrvatskoj iz humanitarnih razloga, a koje je žrtva trgovanja ljudima, odnosno ako je maloljetnik koji je napušten ili je žrtva organiziranog kriminala ili je iz drugih razloga ostao bez roditeljske zaštite, skrbništva ili bez pratnje, troškovi zdravstvene zaštite isplaćuju se iz državnog proračuna Republike Hrvatske s pozicije ministarstva nadležnog za zdravstvo.

(6) Nadležna policijska uprava, odnosno policijska postaja obvezna je bez odgode obavijestiti ministarstvo nadležno za zdravstvo da je strancu iz stavka 5. ovoga članka odobren privremeni boravak iz humanitarnih razloga, a najkasnije u roku od osam dana od dana izvršnosti odluke o odobrenom privremenom boravku.

(7) Nadležna policijska uprava, odnosno policijska postaja obvezna je bez odgode obavijestiti Zavod da je strancu iz stavka 1. ovoga članka odobren privremeni boravak, a najkasnije u roku od osam dana od dana izvršnosti odluke o odobrenom privremenom boravku.

(8) Zavod je obavezan bez odgode dostaviti obavijest o utvrđenom statusu osigurane osobe strancu iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvu financija – Poreznoj upravi nadležnoj prema mjestu njegova boravka.

(9) Iznimno, prijavu na obvezno zdravstveno osiguranje stranca kojemu je privremeni boravak u Republici Hrvatskoj odobren u svrhu srednjoškolskog obrazovanja, studiranja, specijalizacije ili znanstvenoga istraživanja kao stipendistu tijela državne vlasti Republike Hrvatske, tijela jedinice lokalne ili područne (regionalne) samouprave, udruge ili druge pravne ili fizičke osobe, podnosi davatelj stipendije i obveznik je uplate doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje, ako ugovorom o stipendiji nije određeno drukčije.

(10) Prijavu na obvezno zdravstveno osiguranje nisu obvezni podnijeti stranci na privremenom boravku u Republici Hrvatskoj u svrhu studiranja, ako dolaze na temelju programa mobilnosti mladih, okvirnih ugovora o razmjeni studenata, međusveučilišnih sporazuma te ostalih programa i inicijativa koje provodi tijelo nadležno za poslove obrazovanja i znanosti, ako je zdravstveno osiguranje obuhvaćeno navedenim programima.

(11) Prijavu na obvezno zdravstveno osiguranje nisu obvezni podnijeti stranci državljani države članice Europske unije kojima je odobren privremeni boravak u Republici Hrvatskoj, a koji posjeduju dokaz o sveobuhvatnom privatnom zdravstvenom osiguranju.«.

Članak 5.

U članku 16. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Stranac koji se nije obavezan zdravstveno osigurati u skladu s ovim Zakonom ima pravo na zdravstvenu zaštitu koju ostvaruje na način, pod uvjetima i u opsegu utvrđenom ovim Zakonom, zakonom kojim se uređuje obvezno zdravstveno osiguranje, propisima Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i međunarodnim ugovorom o socijalnom osiguranju.«.

Članak 6.

U članku 17. podstavak 3. mijenja se i glasi:

» – tražitelj međunarodne zaštite,«.

Članak 7.

U članku 19. stavku 1. točka 1. mijenja se i glasi:

»1. tražitelja međunarodne zaštite,«.

Točka 7. mijenja se i glasi:

»7. stranca – žrtve trgovanja ljudima, stranca maloljetnika koji je napušten ili je žrtva organiziranog kriminala ili je iz drugih razloga ostao bez roditeljske zaštite, skrbništva ili bez pratnje,«.

Točka 10. mijenja se i glasi:

»10. stranca koji nezakonito boravi u Republici Hrvatskoj i za kojeg je donesena odluka u vezi s povratkom.«.

Članak 8.

Naslov iznad članka 20. mijenja se i glasi: »1. *Tražitelj međunarodne zaštite i stranac pod privremenom zaštitom*«.

Članak 20. mijenja se i glasi:

»(1) Tražitelj međunarodne zaštite ima pravo na hitnu medicinsku pomoć iz članka 8. stavka 2. ovoga Zakona i prijeko potrebno liječenje bolesti i ozbiljnih mentalnih poremećaja.

(2) Tražitelj međunarodne zaštite ima pravo na prvi zdravstveni pregled.

(3) Stranac pod privremenom zaštitom ima pravo na hitnu medicinsku pomoć iz članka 8. stavka 2. ovoga Zakona, a ranjive skupine odgovarajuću medicinsku i drugu pomoć.

(4) Tražitelju međunarodne zaštite i strancu kojem su potrebna posebna prihvatna i/ili postupovna jamstva, osobito žrtvama mučenja, silovanja ili drugih teških oblika psihičkog, fizičkog ili spolnog nasilja pružit će se odgovarajuća zdravstvena zaštita.

(5) Troškovi zdravstvene zaštite iz stavaka 1., 2., 3. i 4. ovoga članka isplaćuju se iz državnog proračuna Republike Hrvatske s pozicije ministarstva nadležnog za zdravstvo.

(6) Standarde zdravstvene zaštite iz stavaka 1., 2., 3. i 4. ovoga članka utvrdit će pravilnikom ministar nadležan za zdravstvo.«.

Članak 9.

U članku 21. iza stavka 1. dodaju se novi stavak 2. i stavci 3. i 4. koji glase:

»(2) Stranci iz stavka 1. ovoga članka pravo na zdravstvenu zaštitu ostvaruju na temelju važećeg dokumenta koji je izdalo ministarstvo nadležno za unutarnje poslove, u zdravstvenim ustanovama i kod zdravstvenih radnika privatne prakse u mreži javne zdravstvene službe, sukladno općim aktima Zavoda.

(3) Nadležna policijska uprava, odnosno policijska postaja obvezna je obavijestiti ministarstvo nadležno za zdravstvo da je strancu iz stavka 2. ovoga članka odobren azil, supsidijarna zaštita odnosno privremeni boravak sukladno posebnim propisima, najkasnije u roku od osam dana od dana izvršnosti odluke o odobrenom azilu, supsidijarnoj zaštiti odnosno privremenom boravku.

(4) Način ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu stranca iz stavka 1. ovoga članka uredit će pravilnikom ministar nadležan za zdravstvo.«.

Dosadašnji stavak 2. postaje stavak 5.

Članak 10.

Naslov iznad članka 22. mijenja se i glasi: »3. *Dijete bez pratnje*«.

Članak 22. mijenja se i glasi:

»(1) Dijete bez pratnje ostvaruje pravo na zdravstvenu zaštitu u istom opsegu kao osigurana osoba iz obveznoga zdravstvenog osiguranja.

(2) Troškovi zdravstvene zaštite iz stavka 1. ovoga članka isplaćuju se iz državnog proračuna Republike Hrvatske s pozicije ministarstva nadležnog za zdravstvo.«.

Članak 11.

Članak 24. mijenja se i glasi:

»(1) Stranac iz članka 19. stavka 1. točke 10. ovoga Zakona ima pravo na hitnu medicinsku pomoć iz članka 8. stavka 2. ovoga Zakona i prijeko potrebno liječenje.

(2) Troškove zdravstvene zaštite iz stavka 1. ovoga članka snosi stranac, osim ako iste nije moguće naplatiti u skladu s odredbama ovoga Zakona, u kojem slučaju se troškovi isplaćuju iz državnog proračuna Republike Hrvatske s pozicije ministarstva nadležnog za zdravstvo.

(3) Način pružanja zdravstvene zaštite iz stavka 1. ovoga članka uredit će pravilnikom ministar nadležan za zdravstvo.«.

Članak 12.

Iza članka 24. dodaje se naslov iznad članaka i članak 24.a koji glase:

»6. *Stranac – žrtva trgovanja ljudima*

Članak 24.a

(1) Stranac – žrtva trgovanja ljudima iz članka 19. stavka 1. točke 7. ovoga Zakona ostvaruje pravo na zdravstvenu zaštitu u istom opsegu kao osigurana osoba iz obveznoga zdravstvenog osiguranja.

(2) Troškovi zdravstvene zaštite iz stavka 1. ovoga članka isplaćuju se iz državnog proračuna Republike Hrvatske s pozicije ministarstva nadležnog za zdravstvo.«.

Članak 13.

U naslovu iznad članka 25. brojka: »6.« zamjenjuje se s brojkom: »7.«.

Članak 14.

U članku 34. riječi: »iz članka 5. stavaka 2., 6. i 10.« zamjenjuju se riječima: »iz članka 5. stavka 2., članka 6. stavaka 1., 3. i 9. i članka 10.«.

Članak 15.

U cijelom tekstu Zakona riječi: »ministar nadležan za zdravlje« zamjenjuju se riječima: »ministar nadležan za zdravstvo«, a riječi: »ministarstvo nadležno za zdravlje« zamjenjuju se riječima: »ministarstvo nadležno za zdravstvo«.

PRIJELAZNA I ZAVRŠNA ODREDBA

Članak 16.

Ministar nadležan za zdravstvo donijet će pravilnike iz članaka 8., 9. i 11. ovoga Zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 17.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 022-03/17-01/72

Zagreb, 2. veljače 2018.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik

Hrvatskoga sabora

Gordan Jandroković, v. r.